

ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมือง

FACTORS AFFECTING THE LEVEL OF INTERNAL CONTROL OF THE ACCOUNTING INFORMATION SYSTEMS ON THE GOVERNMENT FISCAL MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM IN THE POLITICAL SUPPORT MISSION AGENCIES

นางสาว ธาณี เณรวงค์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail: pangploy_nw@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมือง มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุมของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ระหว่างประเภทหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่แตกต่างกัน ต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุม และระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ปฏิบัติงานกองคลังของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมือง 3 หน่วยงาน ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป จำนวน 208 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามซึ่งได้รับการตอบกลับจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าสถิติ F-Test (ANOVA), ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson correlation) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองโดยรวมมีระดับการปฏิบัติที่ดี ซึ่งปัจจัยด้านปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติที่ดีสูงสุด รองลงมาด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงาน, ด้านนโยบายการบริหารและการพัฒนา ด้านบุคลากร, ด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและด้านโครงสร้างของหน่วยงานตามลำดับ โดยพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงานและปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการพัฒนา ด้านบุคลากรนอกจากนี้ยังพบว่าประเภทหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่ต่างกัน จะมีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม และระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การควบคุมภายใน ปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุม ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ

ABSTRACT

The objective of the research, “Factors affecting the level of internal control of the accounting information systems on the Government Fiscal Management Information system in the political support mission agencies”, first to study on the relation between the control environments factors and the level of internal control of the accounting information systems; on the Government Fiscal Management Information system. Second, to study on the different levels of internal control related to the control environments factors and the level of internal control of the accounting information system; on the Government Fiscal Management Information system. The representative sample size was the officers of finance department in the political support mission agencies who have worked here more than 3 years, totaling 3 divisions, 208 people. The research tools were 192 questionnaires, with a return rate of 92.31 percent. Descriptive statistic, frequency and percentage, were used for data explanation while inferential statistic, F-Test (ANOVA), Pearson correlation, multiple regressions were used for hypothesis testing.

The result of this research shown the overall practice on control environments factors of the political support mission agencies is good. The philosophy and operating style of management are in the highest level followed by the Integrity and ethics of management and operation, human resource policies and practices, assignment of authority and responsibility, and organizational structure respectively. Also the research has shown the important factor that affected to the level of internal control of the accounting information system were organization structure factor, human resource policies and practices factor. Other than that the different levels of the political support mission agencies will lead to the different factors of environments control and the level of internal control of the accounting information system; on the Government Fiscal Management Information system.

Keywords: Internal Control, Environment Control, The Government Fiscal Management Information system.

บทนำ

การบริหารนโยบายเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตและมีเสถียรภาพได้นั้น นอกจากความรู้ความสามารถของผู้บริหารแล้ว สิ่งจำเป็นที่สุดอีกอย่างหนึ่งคือ ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ ที่จะต้องมีอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัยและรวดเร็วทันต่อการตัดสินใจ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายและมาตรการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ระบบราชการไทยได้มีการปฏิรูประบบการดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของภาครัฐให้มีความโปร่งใสในการตัดสินใจรวมทั้งมีวิธีทำงานที่รวดเร็วและคล่องตัว

เพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ตลอดจนตอบสนองการบริหารประเทศที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งเน้นกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ระดับล่างและท้องถิ่น ในภาพรวมของการบริหารประเทศ รัฐบาลได้มีนโยบายพัฒนาการบริหารงานให้ก้าวสู่แนวทางของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) เพื่อให้รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนากลยุทธ์และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการปฏิรูประบบราชการไทย รวมถึงเป็นกลไกศูนย์กลางในการพัฒนาระบบงานทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ในอนาคต จึงมีการกำหนดการบริหารงานด้านการคลังซึ่งรัฐบาลมีนโยบายดำเนินการปรับปรุงการบริหารงานด้าน

การคลังของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นโดยมุ่งเน้นที่เป้าหมายและผลลัพธ์ของการทำงานเพื่อให้สามารถแปลงนโยบายและวิสัยทัศน์ของรัฐไปสู่การปฏิบัติจริง รวมถึงสามารถเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะเพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงานจากแนวนโยบายดังกล่าว รัฐบาลจึงได้เร่งปฏิรูประบบการบริหารและการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังให้มุ่งสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารทรัพยากรของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ริเริ่มให้มี “ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์” หรือระบบ GFMS (Government Fiscal Management System) เป็นการทำงานปรับปรุงระบบการจัดการด้านการเงินการคลังของภาครัฐให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เพื่อปรับกระบวนการดำเนินงานและการจัดการภาครัฐด้านการงบประมาณ การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่าย และการบริหารทรัพยากร ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับนโยบายปฏิรูปราชการที่เน้นประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการดำเนินงานรวมทั้งมุ่งหวังให้เกิดการใช้ทรัพยากรภายในองค์กรอย่างคุ้มค่าเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสถานภาพการคลังภาครัฐที่ถูกต้องรวดเร็วสามารถตอบสนองนโยบายการบริหารเศรษฐกิจของประเทศ (กระทรวงการคลัง, 2547)

การนำระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) มาใช้ในหน่วยงานภาครัฐย่อมส่งผลกระทบโดยตรงกับข้อมูลทางบัญชีซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่สำคัญของหน่วยงานภาครัฐเนื่องจากการนำเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเงินการคลังภาครัฐจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพของข้อมูลทางบัญชีให้มีความรวดเร็ว เชื่อถือได้ ถูกต้องและแม่นยำ เพื่อให้รัฐบาลนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจในการบริหารของประเทศ แต่การนำเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเงินการคลังภาครัฐก็อาจจะมีความเสี่ยงและข้อผิดพลาดได้เนื่องจากการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์จะขาดผลที่สามารถมองเห็นได้จากการประมวลผลของคอมพิวเตอร์ และถ้าข้อมูลที่บันทึกเข้าไปในระบบมีข้อผิดพลาดก็จะทำให้ระบบประมวลผล

ออกมาเป็นผลลัพธ์ที่ผิด ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร ทำให้เกิดการตัดสินใจผิดและเสียหายในด้านการบริหารประเทศได้ ที่สำคัญอาจเกิดการทุจริตการประพฤติไม่ชอบในระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) เช่น การลักลอบ การทำลาย การขโมย และเมื่อกระทำแล้วมักจะจับผู้กระทำผิดได้ยากและเกิดความเสียหายสูงกว่าการทุจริตในระบบมืออย่างมากรวมถึงการเข้าถึงข้อมูลและโปรแกรมคอมพิวเตอร์จะทำได้ง่ายทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหายอาจเกิดจากการขาดการควบคุมภายในที่ดีในระบบงานที่พัฒนาขึ้นไม่มีการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานและวิธีการควบคุมภายในที่ดีตั้งแต่แรก รวมถึงไม่ให้ความสำคัญกับระบบการควบคุมภายในที่ดี (กระทรวงการคลัง, 2547)

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นทีมส่วนราชการหลักของโครงการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) และเป็นหน่วยงานที่กำหนดระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐนำมาตราฐานการควบคุมภายในไปใช้เป็นแนวทางในการวางระบบการควบคุมภายใน และกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐประเมินการควบคุมภายในแล้วรายงานต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้กำกับดูแล และคณะกรรมการตรวจสอบ อย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ จึงได้นำมาตรฐานดังกล่าวมาใช้ในการประเมินการควบคุมระบบสารสนเทศทางการบัญชีของหน่วยงานราชการที่มีการควบคุมอยู่ในปัจจุบัน (ธนพร ชูจิตต์ประชิด, 2550)

อาจกล่าวได้ว่าระบบสารสนเทศมีความสำคัญมากในปัจจุบัน เพราะก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในด้านการตัดสินใจทางกลยุทธ์ขององค์กรที่ต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ดังนั้นในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนจึงจำเป็นต้องมีการควบคุมภายในเพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นการป้องกันการเกิดความผิดพลาดในทุกขั้นตอนของการประมวลผลและการตรวจสอบคุณภาพของสารสนเทศที่ออกจากระบบ ซึ่งการควบคุมภายใน

และการจัดวางระบบการควบคุมภายในนั้น ผู้บริหารควรเลือกให้เหมาะสมกับลักษณะ ขนาดของหน่วยงาน ซึ่งการออกแบบการควบคุม เริ่มจากการทำความเข้าใจกับภารกิจ วัตถุประสงค์ระดับหน่วยรับตรวจและระดับกิจกรรม มาตรฐานการควบคุมภายใน กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในด้วย จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมองเห็นความสำคัญของการควบคุมภายในซึ่งมีปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญและเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้องค์ประกอบการควบคุมอื่นหรือการควบคุมที่มีอยู่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงศึกษาในปัจจัยดังกล่าวเพื่อจะช่วยให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีและสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหน่วยงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุมของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมือง ต่อระดับการควบคุมภายในในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ประเภทของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่แตกต่างกันจะมีปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุม และระดับการควบคุมภายในในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแตกต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุม มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อระดับการควบคุมภายในในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ

สมมติฐานข้อที่ 2 ประเภทของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่แตกต่างกัน จะมีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมส่งผลกระทบต่อระดับ

การควบคุมภายในในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 ประเภทของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่แตกต่างกัน จะมีระดับการควบคุมภายในในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐของหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมือง
2. สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ เสนอแนะเป็นแนวทางในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมการควบคุมให้ดีขึ้น เพื่อเป็นการสร้างรากฐานที่ดีต่อระบบการควบคุมภายใน
3. สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ เสนอแนะเป็นแนวทางในการกำหนด จัดทำระบบการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้ครบถ้วน
4. สามารถใช้เป็นข้อมูลทางวิชาการสำหรับผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมภายในในระบบสารสนเทศทางการบัญชี และเพื่อใช้เป็นเอกสารในการค้นคว้าต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดประกอบด้วย 5 องค์ประกอบที่มีความเชื่อมโยงและเกื้อกูลกันคือ (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2544: 5) องค์ประกอบทั้ง 5 ประการมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน โดยมีสภาพแวดล้อมของการควบคุมเป็นรากฐานที่จะทำให้องค์ประกอบอื่น ๆ ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง สภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการควบคุมภายในเป็นพื้นฐานสำคัญทำให้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบอื่น ๆ องค์ประกอบทั้ง 5 นี้จะถือว่าเป็นมาตรฐานการควบคุมภายใน ประกอบด้วย

1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment) สภาพแวดล้อมของการควบคุม หมายถึง ปัจจัยต่างๆซึ่งร่วมกันส่งผลให้มีการ ควบคุมขึ้นใน หน่วยรับตรวจหรือทำให้การควบคุมที่มีอยู่ได้ผลดีขึ้น

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ความเสี่ยง มีอยู่ในธุรกิจทุกประเภท และอยู่ในองค์กรทุกขนาด ไม่ว่าจะมีความเสี่ยงทางธุรกิจ ในรูปแบบต่างๆ ทั้งจากความเสี่ยงที่มาจากภายใน และความเสี่ยงที่มาจากภายนอกองค์กรการประเมิน ความเสี่ยงจึงเป็นเครื่องมือทางการบริหารอีกอย่างหนึ่ง

3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activity) หมายถึง การกระทำ(Action) ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานให้ เป็นไปตามนโยบายแนวทางวิธีการปฏิบัติงาน หรือตามคำสั่งที่ฝ่ายบริหารกำหนด

4. สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and communication) ข้อมูลข่าวสารมีความจำเป็น สำหรับการปฏิบัติงานของบุคลากรทั้งระดับบริหาร และผู้ปฏิบัติทุกระดับ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็น ไปอย่างราบรื่น มีความชัดเจนในการสั่งการ

5. การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) การควบคุมภายในจะสมบูรณ์ไม่ได้หากขาดการติดตามและประเมินผล ทั้งนี้เนื่องจากการประสิทธิผลของมาตรการและระบบการควบคุม ภายในเปลี่ยนแปลงไปได้เสมอ ๆ จึงจำเป็นต้องมี ระบบการติดตามและประเมินผลเพื่อให้ผู้บริหารมีความมั่นใจได้อย่างสมเหตุสมผลว่าการควบคุมภายใน ยังมีประสิทธิผลอยู่เสมอ การควบคุมภายในระบบ สารสนเทศทางการบัญชี พลพฐ ปียวรรณ และสุภาพร เจริญเยี่ยม (2548) องค์ประกอบของการควบคุมภายใน ดันสารสนเทศสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนดังนี้ การ ควบคุมภายในระบบสารสนเทศอาจจัดเป็นประเภท ต่างๆ ได้หลายวิธีวิธีที่เป็นที่นิยม เช่น การจำแนก ประเภทการควบคุมตามลักษณะ และการจำแนก ประเภทการควบคุมตามระดับความเสี่ยงการจำแนก ประเภทการควบคุมตามลักษณะของการควบคุม สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) การควบคุมทั่วไป การควบคุมทั่วไป เป็นพื้นฐานของการควบคุมระบบคอมพิวเตอร์กล่าว

คือ ถ้าปราศจากการควบคุมทั่วไปแล้วจะทำให้การ ควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถดำเนิน ไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การควบคุมทั่วไปอาจไม่มี ผลกระทบโดยตรงต่อการควบคุมความถูกต้องของ ข้อมูล แต่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการ ควบคุมโดยตรงของข้อมูล แต่จะส่งผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพของการควบคุมโดยตรงของข้อมูลใน แต่ละระบบงานสารสนเทศ การควบคุมทั่วไปในระบบ สารสนเทศ หมายถึง การควบคุมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สภาพแวดล้อมของการควบคุมภายใน นโยบายและวิธี การในการควบคุมระบบสารสนเทศ การจัดแบ่งส่วน งานและหน้าที่ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานของผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศการควบคุมการพัฒนา และปรับปรุงระบบ และการป้องกันความเสียหาย หรือ ลดความเสียหายของระบบ การควบคุมทั่วไปเป็นการ ควบคุมภายในสำหรับองค์กร หรือการควบคุมที่ควรมี ในทุกๆ ส่วนของระบบสารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบคอมพิวเตอร์โดยรวม ขององค์กรมีเสถียร มีการจัดการที่ดี และเป็นส่วน หนึ่งที่จะก่อให้เกิดบูรณาภาพของระบบสารสนเทศของ กิจการ ซึ่งแตกต่างจากการควบคุมภายในของระบบ ซึ่งใช้เฉพาะในระบบงานแต่ละระบบ เช่นระบบลูกหนี้ และระบบเงินเดือนและค่าแรง การควบคุมทั่วไป ในระบบสารสนเทศประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การวางแผนรักษาความปลอดภัย การแบ่งแยกหน้าที่ งานในระบบสารสนเทศ การควบคุมการพัฒนาระบบ สารสนเทศการควบคุมการเข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การควบคุมการเข้าถึงระบบงาน การควบคุมการ เข้าถึงข้อมูลและทรัพยากรสารสนเทศ การควบคุม การจัดเก็บข้อมูล การควบคุมการสื่อสารข้อมูล การ กำหนดมาตรฐานของเอกสารระบบสารสนเทศ การ ลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับระบบคอมพิวเตอร์ และการวางแผนแก้ไขความเสียหายจากเหตุฉุกเฉิน การควบคุมทั่วไปที่ไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเสี่ยงใน ด้านต่างๆ เช่น การควบคุมภายในของระบบสารสนเทศ ในภาพรวมขาดประสิทธิภาพ ข้อมูลหรือโปรแกรม ของระบบสารสนเทศอาจเกิดข้อผิดพลาดหรือถูก แก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ผิดไปจากข้อเท็จจริง ข้อมูลหรือ โปรแกรมของระบบสารสนเทศอาจถูกนำไปใช้โดย

ไม่ได้รับอนุญาต และระบบงานอาจหยุดชะงักหรือไม่สามารถดำเนินต่อไปได้

2) การควบคุมระบบงาน เป็นการควบคุมโดยตรงในแต่ละระบบงาน ประกอบด้วย การควบคุมด้านการนำเข้า ประมวลผล และผลลัพธ์ซึ่งการควบคุมตรงนี้อาจแตกต่างกันในแต่ละระบบงานทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญของข้อมูลซึ่งประมวลผลและจัดเก็บอยู่ในแต่ละระบบงาน การควบคุมระบบงาน อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทหลักๆได้แก่ (1) การควบคุมการเข้าถึงระบบหรือข้อมูล กิจกรรมมักใช้รหัสผ่านในการควบคุมการเข้าถึงระบบหรือข้อมูลรหัสที่ให้แก่ผู้ใช้ทุกคนหรือกลุ่มคนกลุ่มเดียวกันใช้รหัสเดียวกันเป็นการละเลยการควบคุมที่ดี แต่การใช้รหัสเฉพาะบุคคลเพื่อทำงานแต่ละอย่างอาจทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้ใช้คนนั้น เนื่องจากบุคคลนั้นจะต้องจดจำหลายรหัสเพื่องานต่างๆ กัน (2) การควบคุมเกี่ยวกับการนำเข้าข้อมูล การควบคุมเกี่ยวกับการนำเข้าข้อมูลเข้าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับระบบบัญชี โดยคอมพิวเตอร์เป็นตัวควบคุมให้แน่ใจได้ว่าข้อมูลที่ป้อนเข้าเครื่องเป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ ข้อมูลเข้าเป็นต้นกำเนิดของการประมวลผล ผลลัพธ์ที่ได้จะเที่ยงตรงแม่นยำมากแค่ไหนขึ้นอยู่กับความถูกต้องของข้อมูลเข้า (3) การควบคุมเกี่ยวกับการประมวลผลเมื่อข้อมูลถูกนำเข้าเครื่องเรียบร้อยแล้ว จะต้องมิตัวควบคุมที่จะทำการประมวลผลเป็นไปอย่างถูกต้องการควบคุมเกี่ยวกับการเสนอข้อมูลออก ข้อมูลที่ได้รับจากการประมวลผลอาจอยู่ในรูปแบบของรายงานหรือคำตอบสั้นๆ ข้อมูลเหล่านี้ควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้อง โดยใช้เทคนิค Control total หรือสุ่มตัวอย่างโดยการประมวลผลด้วยมือและนำผลลัพธ์มาเปรียบเทียบกับข้อมูลออกที่ได้จากการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

ในส่วนของการประเมินผลการควบคุมภายใน สุนทรลี ภัทรภรณ์ (2551: 1-20) ได้กล่าวว่า การประเมินผลการควบคุมภายใน เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้ในการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน และสามารถนำมาใช้ในการประเมินการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง โดยการประเมินผลการควบคุมภายในมี 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) โดยกำหนดนโยบาย

และวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้มั่นใจว่าฝ่ายบริหารสามารถติดตามความน่าเชื่อถือของระบบการรายงานการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในและ (2) การควบคุมภายในรวมถึงเพื่อเป็นการสอบทานประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายในเป็นระยะๆ การประเมินผลเป็นรายครั้ง (Separate Evaluation) เป็นการกำหนดขอบเขตและความถี่ในการประเมิน ผู้ประเมินกระบวนการประเมินและการทดสอบเพื่อให้เกิดความมั่นใจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) การประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment) เป็นเครื่องมือการตรวจสอบเพื่อช่วยในการสำรวจข้อมูลและปรับปรุงประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายในให้ดีขึ้น และเป็นเครื่องมือการบริหาร เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจ ประสานงาน และใช้เวลาไม่มากสำหรับความเห็นจากหลายมุมมอง นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือการกำกับดูแลกิจการ เพื่อช่วยให้สามารถอ้างอิง และเปิดเผยข้อมูลตามหลักการกำกับดูแลที่ดีได้ รูปแบบการประเมินตนเอง มี 3 รูปแบบ ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Facilitated Workshop) การออกแบบสอบถามและสำรวจ (Questionnaires and Surveys) และการวิเคราะห์จากฝ่ายบริหาร (Management Produced Analyses) โดยทั่วไปองค์กรอาจใช้รูปแบบการประเมินผสมผสานกันตามที่เหมาะสมได้ แต่มีข้อควรระวังไว้ว่า การประเมินตนเองถึงแม้จะง่ายแต่ก็ซับซ้อนในเวลาเดียวกัน ข้อจำกัดของแต่ละรูปแบบในการประเมินก็คือคนซึ่งเป็นหัวใจของความสำเร็จ

(2) การประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ (Independent Assessment) เป็นการประเมินโดยผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประเมินอย่างเป็นอิสระ รายงานผลต่อผู้บริหารโดยตรง เพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ซึ่งวัตถุประสงค์การประเมินผลระบบการควบคุมภายใน (ธนพร ชูจิตต์ ประชิต, 2550: 65) เพื่อให้ทราบว่าระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่สามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงได้หรือไม่ อย่างไร เพื่อให้ทราบว่า การปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดได้ผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ควรมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิผล และคุ้มค่าหรือไม่ เพียงใด เพื่อให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขระบบการควบคุมภายในได้อย่างเหมาะสม ทันเวลาและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ชูติกาญจน์ ไชเมืองดี (2548) ศึกษาเรื่องการศึกษาระบบควบคุมภายในด้านการเงินและการบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่าระบบควบคุมภายในด้านการเงินในของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับกระบวนการควบคุมภายใน ตามแนวคิด COSO ดังนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ปัจจัยพิจารณาจากปรัชญาและรูปแบบการบริหารโครงสร้างการจัดองค์กร นโยบายและวิธีบริหารงานด้านบุคลากร ซึ่งผลการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏพบว่ามหาวิทยาลัยได้ดำเนินการแล้วแต่อยู่ระหว่างพิจารณากำหนดวิธีการจัดบรรยากาศการควบคุมภายในโดยบุคคล

2. ด้านประเมินความเสี่ยง หมายถึง การประเมินความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตในส่วนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้ดำเนินการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยง การระบุปัจจัยเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง รวมถึงการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

3. ด้านกิจกรรมการควบคุม เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน คำสั่งต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนด ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้ดำเนินการแล้ว คือ การกำหนดนโยบายและวิธีการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานระเบียบข้อบังคับ มีการสอบทานโดยผู้บริหาร

4. ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร เน้นการดำเนินการที่เชื่อถือได้ ทั้งสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเงินและมีใช้ด้านการเงินมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ก็ให้ความสำคัญกับการมีระบบสารสนเทศที่ดี มีการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ทางวิชาชีพ มีการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ด้านเทคโนโลยีมีการพัฒนาระบบงานทั้งระบบเอกสารและระบบบัญชี

5. ด้านการติดตามและประเมินผล เน้นให้

ผู้ประเมินพิจารณาความเหมาะสมของระบบติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานในอันจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ดำเนินการในเรื่องการติดตามประเมินผลโดยมีการเปรียบเทียบแผนงานและผลการดำเนินงานรวมถึงการรายงานให้กับผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่อง ธนพร ชูจิตต์ประชิด (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐของหน่วยงานราชการโดยผลการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมการควบคุมในด้านปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหารด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงานด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้านโครงสร้างของหน่วยงาน ด้านนโยบายการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากรโดยรวมมีการปฏิบัติที่ดีพอสมควรแต่มีข้อบกพร่องอยู่บ้าง หน่วยงานราชการส่วนใหญ่มีระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ดีพอสมควรแต่มีข้อบกพร่องอยู่บ้างและปฏิบัติตามสอดคล้องตามแนวการควบคุมทั่วไป และการควบคุมระบบงาน โดยมีระดับการควบคุมภายในทางด้านการแบ่งแยกหน้าที่สูงที่สุดซึ่งจะช่วยป้องกันความเสี่ยงและช่วยให้การควบคุมภายในของระบบสารสนเทศจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในส่วนกิจกรรมการควบคุมภายในที่จำเป็นและเหมาะสมกับหน่วยงานราชการมากที่สุด คือ ด้านการควบคุมซอฟต์แวร์ระบบเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมภายในกับระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีพบว่า มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ถ้าหน่วยงานราชการมีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดีจะสร้างรากฐานที่ดีให้กับระบบการควบคุมภายในซึ่งจะส่งผลให้องค์ประกอบการควบคุมภายในดีขึ้น จึงเสนอแนะว่าการวางระบบการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีควรคำนึงถึงพันธกิจเป้าหมายลักษณะการดำเนินงาน ลักษณะขององค์กรเพื่อช่วยให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

พิสมัย ยงยืนสัมพันธ์ (2543) ได้ศึกษาการควบคุมภายในด้านคอมพิวเตอร์ในสหกรณ์

ออกทรัพย์:กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำกัด โดยเก็บรวบรวมข้อมูล จากข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์โดยผลการศึกษา พบว่า ในปัจจุบันหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้นำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการประมวลผลข้อมูลต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลทางการเงินและการบัญชีคอมพิวเตอร์ มีระบบการทำงานที่ซับซ้อนและมีกระบวนการ ประมวลผลที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา เมื่อเปรียบ เทียบกับระบบที่ประมวลผลโดยใช้คนทำงาน อาจ ทำให้เกิดความผิดพลาดในการทำงานซึ่งส่งผลการ ตัดสินใจทางธุรกิจรวมทั้งการหยุดชะงักของธุรกิจ จึง ควรกำหนดให้มีการควบคุมภายในด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อป้องกันและแก้ไขข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจาก ระบบประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ และกำหนดให้มี การควบคุมความปลอดภัยในระบบงานคอมพิวเตอร์ เพื่อป้องกันโอกาสที่ข้อมูลจะถูกเปลี่ยนแปลงโดยบุคคล ที่ไม่ได้รับอนุญาตโดยใช้ชื่อกำหนดหรือมาตรฐาน ในการควบคุมภายในระบบการประมวลผลด้วย คอมพิวเตอร์ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ การควบคุม ทั่วไป (General Controls)และการควบคุมเฉพาะ ระบบงาน (Application Controls) ซึ่งนำมาใช้ในการ ตรวจสอบภายในในปัจจุบัน

Choe. (2004: 61-85 อ้างถึงในมุจรินทร์ แก้วหย่อง, 2548) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง จำนวนสารสนเทศทางการบัญชีบริหาร การเรียนรู้ องค์กร และประสิทธิผลของผลผลิต พบว่า การรับรู้ เกี่ยวกับการเรียนรู้ในองค์กรมีผลกระทบเชิงบวก เกี่ยวกับชนิดของสารสนเทศทางการบัญชีบริหารและ ประสิทธิภาพของผลผลิตเมื่อเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง นั้นมีประโยชน์สูงมาก ระดับของเทคโนโลยีการผลิต ขั้นสูงมีผลกระทบทางอ้อมกับประสิทธิผลของผลผลิต และจำนวนของสารสนเทศทางการบัญชีบริหาร โดย ผลกระทบทางอ้อมของเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงจะ มีความเกี่ยวข้องกับชนิดของสารสนเทศ เทคโนโลยี การผลิตขั้นสูงเพียงอย่างเดียวจะไม่สามารถทำให้เกิด ประสิทธิภาพการผลิตได้การเรียนรู้องค์กรนั้นจะมีผล กระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างสารสนเทศและ ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดประสิทธิผล เมื่อบุคคล

มีการเรียนรู้หรือเรียนรู้ง่ายจะทำให้การจัดเตรียม สารสนเทศง่ายขึ้นและเกิดประโยชน์สูงขึ้น และการ จัดหาสารสนเทศมีผลต่อการเรียนรู้องค์กรสูงขึ้น และประสิทธิผลของผลผลิตดีขึ้น

Moors & Yuen. (2001 อ้างถึงในงานวิจัย ของ วรรณวิมล ศรีหิรัญ, 2553) ทำการศึกษาถึงความ สัมพันธ์เกี่ยวกับกลยุทธ์ โครงสร้างความเป็นผู้นำและ รูปแบบที่ใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการใช้ สารสนเทศจากระบบบัญชีบริหาร โดยใช้ตัวแบบวงจร ชีวิตองค์กรของ Miler และFriesen โดยมีสมมติฐาน ในการทดสอบข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามที่ ใช้ในการสำรวจจากบริษัทอุตสาหกรรมเสื้อผ้าและ รองเท้าจากผลการศึกษาพบว่าการตระหนักถึงการ ใช้ สารสนเทศจากระบบบัญชีบริหารสามารถเปลี่ยนแปลง ลักษณะการปฏิบัติงานขององค์กรและวงจรชีวิตของ องค์กรในแต่ละระยะ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่า เหตุใด ระบบบัญชีบริหารสามารถช่วยให้มีการ เปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาที่ดีขึ้น และการ เปลี่ยนแปลงนั้นเป็นไปทิศทางใด ผลการวิจัยยังชี้ ให้เห็นว่าการเติบโตเพิ่มขึ้นขององค์กรมาจากการ ตระหนักถึงการใช้อุปกรณ์สารสนเทศจากระบบบัญชีบริหาร การเติบโตขององค์กรในแต่ละระยะมาจากการเลือก เทคนิคทางการบัญชีบริหารในการบริหารงานซึ่ง สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กรโดยเทคนิคต่างๆ นั้นสามารถอธิบายได้จากระบบบัญชีบริหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Study) โดยใช้วิธีวิจัยแบบการสำรวจผู้วิจัย ได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการสอบถาม ผู้ปฏิบัติงานกองคลังของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจ ฝ่ายการเมือง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ ปฏิบัติงานกองคลังของหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจ ฝ่ายการเมือง 3 หน่วยงาน ตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไป จำนวน 208 คน โดยหลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนแล้ว พบว่า สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ 192 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 92.31

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานกองคลัง ประกอบด้วย ประเภทหน่วยงานระดับการศึกษาระยะเวลาในการรับราชการ วุฒิการศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม (ที่มีผลต่อระดับการควบคุมระบบสารสนเทศทางการบัญชี) จำนวน 22 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงาน การกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ โครงสร้างของหน่วยงาน และนโยบายการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากร โดยแต่ละข้อมีคำถามให้เลือกตอบ 4 ระดับคือ ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติยังไม่ดีพอต้องปรับปรุง มีการปฏิบัติดีพอสมควรแต่มีข้อบกพร่อง มีการปฏิบัติดี

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินระดับการควบคุมภายในในระบบสารสนเทศทางการบัญชี ภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐจำนวน 43 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน 2 ด้านประกอบด้วย ด้านการควบคุมทั่วไป และด้านการควบคุมระบบงาน โดยแต่ละข้อมีคำถามให้เลือกตอบระดับ คือ ไม่มีการควบคุมภายใน มีการควบคุมภายในยังไม่ดีพอต้องปรับปรุง มีการควบคุมภายในดีพอสมควรแต่มีข้อบกพร่อง มีการควบคุมภายในดี

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของตัวผู้ตอบแบบสอบถามเอง

สถิติของการวิจัย

1. วิธีการจัดทำข้อมูล เมื่อเก็บข้อมูลแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถามทั้งหมด นำมาลงรหัส (Coding) เพื่อนำไปทำการ

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานกองคลัง (ส่วนที่ 1 ของแบบสอบถาม) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุมที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในในระบบสารสนเทศทางการบัญชี (ส่วนที่ 2 ของแบบสอบถาม) และระดับการควบคุมภายในของระบบสารสนเทศทางการบัญชี (ส่วนที่ 3 ของแบบสอบถาม) โดยการนำเสนอในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการวิจัยโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุมต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม (F-test) และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ก็จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมพบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมโดยรวมและรายด้านมีระดับการปฏิบัติที่ดี โดยด้านปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติที่ดีสูงสุดรองลงมาด้านความซื่อสัตย์ และจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงานด้านนโยบายการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากรด้านการกำหนดอำนาจ

หน้าที่ความรับผิดชอบ และด้านโครงสร้างของหน่วยงานตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) พบว่าผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นระดับการควบคุมภายใน

ระบบสารสนเทศ ทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) โดยรวมและรายด้านมีระดับการการควบคุมภายในที่ดีพอควร

3. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยจากสมมติฐานการ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมือง ตารางที่ 1 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมโดยรวม

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร	2.53	0.53	ดี
2. ด้านความซื่อสัตย์ และจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงาน	2.42	0.46	ดี
3. ด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ	2.32	0.55	ดี
4. ด้านโครงสร้างของหน่วยงาน	2.27	0.53	ดี
5. ด้านนโยบายการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากร	2.36	0.54	ดี
โดยรวม	2.38	0.44	ดี

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ปฏิบัติงานกองคลังในหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมโดยรวม มีระดับการปฏิบัติที่ดี ($\bar{X} = 2.38$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร มีระดับการปฏิบัติที่ดี ($\bar{X} = 2.53$) ด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการ

บริหารและการปฏิบัติงาน มีระดับการปฏิบัติที่ดี ($\bar{X} = 2.42$) ด้านนโยบายการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากรมีระดับการปฏิบัติที่ดี ($\bar{X} = 2.36$) ด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ มีระดับการปฏิบัติที่ดี ($\bar{X} = 2.32$) และสำหรับด้านโครงสร้างของหน่วยงาน มีระดับการปฏิบัติที่ดี ($\bar{X} = 2.27$) ตามลำดับ

2. ปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ส่งผลต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชี ภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS)

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ระหว่างตัวแปรอิสระเป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุม กับตัวแปรตามเป็นระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) โดยรวม

ปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุม	ระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ		P-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคาดเคลื่อนมาตรฐาน	
ปัจจัยด้านปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร	0.016	0.074	0.824
ปัจจัยด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงาน	0.173	0.104	0.096

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุม	ระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ		P-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคาดเคลื่อนมาตรฐาน	
ปัจจัยด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ	0.063	0.089	0.477
ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงาน	0.238	0.099	0.018*
ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากร	0.272	0.088	0.002*
R = 0.692 Adjusted R ² = 0.465 SE _{est} = 0.372 a = 0.397 F = 34.137			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงาน และปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีระดับนัยสำคัญที่สังเกตได้ (P-value) ต่ำกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (P-value < 0.05) ส่วนปัจจัยด้านปรัชญา

และรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร ปัจจัยด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงาน และปัจจัยด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไม่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบ GFMS โดยรวม โดยมีนัยสำคัญที่สังเกตได้ (P-value) สูงกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (P-value > 0.05)

3. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS)

ตารางที่ 3 การประเมินระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) โดยรวม

การประเมินระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ ทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS)	\bar{X}	S.D.	ระดับการควบคุมภายใน
1. ด้านการควบคุมทั่วไป	2.18	0.50	ดีพอควร
2. ด้านการควบคุมระบบงาน	2.20	0.57	ดีพอควร
โดยรวม	2.19	0.51	ดีพอควร

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ปฏิบัติงานกองคลังในหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) โดยรวม มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอควรแต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง (\bar{X} = 2.19)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการควบคุมระบบงาน มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอควรแต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง (\bar{X} = 2.20) และในด้านการควบคุมทั่วไป มีระดับการควบคุมภายในที่ดีพอควรแต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง (\bar{X} = 2.18) ตามลำดับ

4. วิเคราะห์ข้อมูลประเภทหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่ต่างกัน จะมีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม การควบคุมโดยรวมแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้ปฏิบัติงานกองคลังในหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่มีประเภทหน่วยงานต่างกัน

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ด้านปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร	ระหว่างกลุ่ม	1.755	2	0.878	3.263	0.040*
	ภายในกลุ่ม	50.844	189	0.269		
	รวม	52.600	191			
ด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.719	2	0.860	4.211	0.016*
	ภายในกลุ่ม	38.580	189	0.204		
	รวม	40.299	191			
ด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	8.478	2	4.237	16.104	0.000*
	ภายในกลุ่ม	49.727	189	0.263		
	รวม	58.201	191			
ด้านโครงสร้างของหน่วยงาน	ระหว่างกลุ่ม	6.997	2	3.498	13.995	0.000*
	ภายในกลุ่ม	47.243	189	0.250		
	รวม	54.239	191			
ด้านนโยบายการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	7.420	2	3.710	14.733	0.000*
	ภายในกลุ่ม	47.595	189	0.252		
	รวม	55.015	191			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.572	2	1.786	10.235	0.000*
	ภายในกลุ่ม	32.979	189	0.174		
	รวม	36.551	191			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบค่า F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) โดยรวมและรายด้าน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่สังเกตได้ (P-value) ต่ำกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (P-value < 0.05) แสดงว่า ประเภทหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่ต่างกัน จะมีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมโดยรวมแตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม โดยรวม ของผู้ปฏิบัติงานกองคลังในหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่มีประเภทหน่วยงานต่างกัน

ประเภทหน่วยงาน		สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี
	\bar{x}	2.27	2.40	2.61
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	2.27	-	0.13	0.34*
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	2.40		-	0.21
สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี	2.61			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า จากการวิเคราะห์เป็นรายคู่ แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานกองคลังในหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองในสำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัย

ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมโดยรวม มากกว่าผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. วิเคราะห์ประเภทหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่ต่างกัน จะมีระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMIS) โดยรวมแตกต่างกัน ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMIS) โดยรวมและเป็นรายด้าน ของผู้ปฏิบัติงานกองคลังในหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่มีประเภทหน่วยงานต่างกัน

ระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้ระบบ GFMIS	แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ด้านการควบคุมทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4.874	2	2.437	10.632	0.000*
	ภายในกลุ่ม	43.318	189	0.229		
	รวม	48.191	191			
ด้านการควบคุมระบบงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.189	2	1.094	3.517	0.032*
	ภายในกลุ่ม	58.812	189	0.311		
	รวม	61.001	191			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.387	2	1.693	6.956	0.001*
	ภายในกลุ่ม	46.013	189	0.243		
	รวม	49.400	191			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบค่า F-Test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) โดยรวม และรายด้าน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่สังเกตได้ ต่ำกว่าระดับนัยสำคัญ

ที่กำหนด (P-value < 0.05) แสดงว่า ประสิทธิภาพหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่ต่างกัน จะมีระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) โดยรวมแตกต่างกัน

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) โดยรวม ของผู้ปฏิบัติงานกองคลังในหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่มีประเภทหน่วยงานต่างกัน

ประเภทหน่วยงาน		สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี
	\bar{x}	2.06	2.26	2.37
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	2.06	-	0.20	0.31*
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	2.28		-	0.09
สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี	2.37			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 7 พบว่า จากการวิเคราะห์เป็นรายคู่ แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานกองคลังในหน่วยงานที่สนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองในสำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) โดยรวมมากกว่า ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) พบว่า หน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองมีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมโดยรวมที่ดี โดยด้านปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติที่สูงสุดรองลงมาด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงานด้านนโยบายการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากรด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และด้านโครงสร้างของหน่วยงานตามลำดับ หากพิจารณาจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมโดยรวม จะพบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงานและปัจจัยด้านนโยบาย

การบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากรเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) โดยรวม ดังนั้น หน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองควรให้ความสำคัญในการจัดโครงสร้างหน่วยงานและสายงานการบังคับบัญชาที่มีความเหมาะสมและชัดเจน มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนและเหมาะสม รวมถึงการให้นโยบายในการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากรที่ชัดเจนและดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายในการบริหารและส่งผลให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานได้ง่ายขึ้น อีกทั้งการพัฒนาด้านบุคลากรอย่างสม่ำเสมอส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีการพัฒนาความรู้ควบคู่กับการให้ความสำคัญของการควบคุมภายในโดยผู้ปฏิบัติสามารถทราบได้ว่าผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองจะส่งผลต่อประสิทธิผลของการควบคุมภายในอย่างไร

ในส่วนของการวิเคราะห์ระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) พบว่ามีระดับการควบคุมภายใน โดยรวมและรายด้านในระดับที่ดีพอควร และเมื่อพิจารณาตามประเภทของหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่ต่างกัน ต่อ

ปัจจัยสภาพแวดล้อมการควบคุม และระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMIS) พบว่า ประเภทหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองที่ต่างกัน จะมีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม และระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMIS) แตกต่างกัน ซึ่งอาจมีสาเหตุจากในแต่ละหน่วยงานมีพันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานแตกต่างกัน ซึ่งหมายรวมถึงสภาพแวดล้อมการควบคุม ที่ประกอบด้วยปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการบริหารและการปฏิบัติงานการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ โครงสร้างหน่วยงานและนโยบายการบริหารและการพัฒนาด้านบุคลากร ดังนั้นหน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองควรให้ความสำคัญกับพันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารจัดการและพัฒนาระบบการควบคุมภายในให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัยจากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยให้แก่หน่วยงานสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมือง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 หน่วยงานควรให้ความสำคัญในการจัดโครงสร้างหน่วยงานและสายงานการบังคับบัญชาที่มีความเหมาะสมและชัดเจน มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนและเหมาะสม รวมถึงการให้นโยบายในการบริหารและการพัฒนาในด้านต่างๆ และการกำหนดนโยบายการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อให้บุคลากรรับทราบและตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายในการบริหารและส่งผลให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานได้ดียิ่งขึ้น

1.2 หน่วยงานควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ โดยจัดให้มีการฝึกอบรมหรือการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีและระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMIS) ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องเกิดความรู้ความเข้าใจในระบบงาน อีกทั้งเป็นการให้ความสำคัญในของการควบคุมภายในโดยผู้ปฏิบัติสามารถทราบ

ได้ว่าผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการควบคุมภายในอย่างไร

1.3 หน่วยงานควรปรับปรุงและพัฒนาระบบการควบคุมภายในการจัดการความเสี่ยงให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ รวมทั้งควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละตำแหน่งเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ปฏิบัติงานทุกคน

1.4 หน่วยงานควรมีการจัดการในด้านการควบคุมพื้นฐาน โดยมีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โดยมีการติดตามและตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูลในระบบสารสนเทศ มีมาตรการกำหนดและแก้ไขตามกรณี เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและเป็นการสร้างความมั่นใจในความถูกต้องของข้อมูลและการเข้าระบบเฉพาะผู้ได้รับอนุญาตเท่านั้นและเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข ทำลายข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตอันจะส่งผลกระทบต่อหน่วยงานได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการขยายขอบเขตเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้กว้างขึ้น นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกประกอบกับข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีได้ชัดเจนขึ้นและทำให้สามารถทราบถึงปัญหาที่ควรปรับปรุงได้ตรงจุดมากขึ้น

2.2 ควรทำการวิจัยปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมและการประเมินระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐ (GFMIS) ของหน่วยงานราชการทั่วประเทศเพื่อนำมาประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีและปรับปรุงการควบคุมภายในให้ดียิ่งขึ้น

2.3 ควรทำการวิจัยปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมและการประเมินระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีของหน่วยงานราชการสนับสนุนภารกิจฝ่ายการเมืองซ้ำ ในระยะเวลาที่สถานการณ์ทางการเมืองไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือสภาวะทางการเมืองคงที่ เพื่อสนับสนุนหรือ

เปรียบเทียบผลการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากช่วงระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้อยู่ในช่วงระหว่างมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการคลัง 2547 ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์. ค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2557 จาก <http://www.gfmis.go.th>
- ชวลีกาญจน์ ไชยเมืองดี. 2548. การศึกษาระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. สารนิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนพร ชูจิตต์ประชิด. 2550. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีภายใต้การบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐของหน่วยงานราชการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม. 2552. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System). กรุงเทพฯ: บริษัท วิทยพัฒน์ จำกัด.
- พิสมัย ยงยืนสัมพันธ์. 2543. การควบคุมภายในด้านคอมพิวเตอร์ในสหกรณ์ออมทรัพย์กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำกัด. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มูจรินทร์ แก้วหย่อง. 2548. ความรู้ความสามารถทางการบัญชี ระบบสารสนเทศทางการบัญชีคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสารคาม.
- วรรณวิมล ศรีหิรัญ. 2553. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหารบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. โครงการวิจัยคณะบริหารธุรกิจ.

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. 2544. คำแนะนำ : การจัดทำรายงานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2554 กรุงเทพฯ.
- สุนทรี่ ลีภรณ์. 2551. การติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน. เอกสารประกอบการอบรมโครงการ พัฒนาผู้เชี่ยวชาญด้านการควบคุมภายในภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2551 กรุงเทพมหานคร : สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อัจฉรา นียมภา. 2550. การพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษณา ภัทรมนตรี. 2557. การตรวจสอบภายในสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรรถพล ตริตานนท์. 2539. ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ: ไมโครคอมพิวเตอร์ 3.
- Breu, K., Hemingway, C.J., Strathen, M. and Bridger, D. 2001. Workforce Agility: the new Employee Strategy for Knowledge Economy. *Journal of Information Technology*. 17: 21-31.
- Choe, Jong-min. 2004. The Relationships among Management Accounting Information, Organizational Learning and Production Performance. *The Journal of Strategic Information Systems*. 13(1): 61-85.
- Ismail, N.A., and King, M. 2005. Firm Performance and AIS Alignment in Malaysian SMEs. *International Journal of Accounting Information Systems*. 6 (2005): 241-259.
- Moore, K. and Yuen, S. 2001. Management accounting systems and organizational configuration: a life-cycle perspective. *Accounting, Organizations and Society*, 26: 351-389